

35470-XIII Jaarverslag Ministerie van Economische Zaken en Klimaat 2019

nr. Lijst van vragen en antwoorden

Vastgesteld (wordt door griffie ingevuld als antwoorden er zijn)

De vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Economische Zaken en Klimaat over het **Jaarverslag Ministerie van Economische Zaken en Klimaat 2019 (35470-XIII, nr. 1)**.

De daarop door de minister gegeven antwoorden zijn hierbij afgedrukt.

Voorzitter van de commissie,
Renkema

Adjunct-griffier van de commissie,
Kruithof

Nr	Vraag	Bijlage	Blz. (van)	t/m
1	Hoeveel werknemers (in fulltime-equivalent, fte's) zijn nu werkzaam om zonnepanelen te installeren? Wat is de verwachting dat dit aantal volgend jaar zal zijn? En in 2025 en 2030? En voor 2050? Hoeveel loonkosten gaan hiermee gepaard?			
2	Welk percentage van de daartoe geschikte daken krijgen dit jaar zonnepanelen geplaatst? Wat is de verwachting dat dit aantal volgend jaar zal zijn? En in 2025 en 2030? En voor 2050? Hoeveel fte's gaan hiermee gepaard? Hoeveel loonkosten gaan hiermee gepaard?			
3	Hoeveel werknemers (in fte's) zijn nu werkzaam in het isoleren van woningen? Wat is de verwachting dat dit aantal volgend jaar zal zijn? En in 2025 en 2030? En voor 2050? Hoeveel loonkosten gaan hiermee gepaard?			
4	Hoeveel woningen worden dit jaar zodanig geïsoleerd dat er sprake is van een sprong in energielabel? Wat is de verwachting dat dit aantal volgend jaar zal zijn? En in 2025 en 2030? En voor 2050? Hoeveel fte's gaan hiermee gepaard? Hoeveel loonkosten gaan hiermee gepaard?			
5	Hoeveel werknemers (in fte's) zijn nu werkzaam om windparken op zee te installeren en in bedrijf te houden? Wat is de verwachting dat dit aantal volgend jaar zal zijn? En in 2025 en 2030? En voor 2050? Hoeveel loonkosten gaan hiermee gepaard?			
6	Hoeveel werknemers (in fte's) zijn nu werkzaam om woonwijken aardgasvrij te krijgen? Wat is de verwachting dat dit aantal volgend jaar zal zijn? En in 2025 en 2030? En voor 2050? Hoeveel loonkosten gaan hiermee gepaard?			
7	Welk percentage van het totaal aantal woningen en/of wijken worden elk jaar aardgasvrij gemaakt? Hoeveel woningen zijn dit? En in 2025 en 2030? En voor 2050? Hoeveel fte's gaan hiermee gepaard? Hoeveel loonkosten gaan hiermee gepaard?			
8	Hoeveel werknemers (in fte's) raken de komende jaren hun baan in de fossiele industrie kwijt?			
9	Hoeveel werknemers (in fte's) zijn de komende jaren extra te verwachten (nieuwe banen) als gevolg van het verduurzamen van de industrie? Kan dit zoveel mogelijk uitgesplitst worden naar sector en soort baan? Is bekend welke investeringen hiermee gepaard gaan?			
10	Kan onder elkaar worden gezet hoe hoog de gemiddelde energierekening voor huishoudens was in 2015, 2018, 2019 en naar verwachting 2020, 2021, 2022 en 2025? Kunnen deze kosten worden opgesplitst in verbruikskosten en belastingen			

- en heffingen (waaronder ook de Opslag Duurzame Energie, ODE)?
Hoe hoog was/is in deze jaren het gemiddeld verbruik? Kan dit worden
uitgesplitst naar elektriciteit en gas? Kunnen deze cijfers, zowel in kosten als
verbruik, worden uitgesplitst naar type huishouden en type woning?
- 11 Kan onder elkaar worden gezet hoe groot het aandeel van de energiebelasting- en
heffingen op het inkomen voor huishoudens is, uitgaande van én het gemiddelde
én in maximum en minimum (bij benadering)?
 - 12 Kan onder elkaar worden gezet hoe groot het aandeel van de energiebelasting- en
heffingen op zowel de omzet als de winst is van de top 10 energie-intensieve
bedrijven, uitgaande van én het gemiddelde én in maximum en minimum (bij
benadering)?
 - 13 Hoeveel miljoen euro aan ODE is afkomstig van huishoudens?
 - 14 Hoeveel miljoen euro aan ODE is afkomstig van bedrijven?
 - 15 Hoeveel miljoen euro aan energiebelasting is afkomstig van huishoudens?
 - 16 Hoeveel miljoen euro aan energiebelasting is afkomstig van bedrijven?
 - 17 Kan de opbouw van de energierekening voor een gemiddeld huishouden worden
weergegeven voor 2015, 2018, 2019 en 2020 en voor naar schatting 2021, 2022,
2025 en 2030?
 - 18 Kunt u (inmiddels) een recenter kwantitatief beeld geven over de ontwikkeling
van broeikasgassen en duurzame energie in 2019, om een beter beeld te vormen
over het beleid dat u voerde in 2019?
 - 19 Kunt u aangeven wat uw plannen zijn voor de inzet van de onbenutte middelen
in het Toekomstfonds als ze worden doorgeschoven naar latere jaren?
 - 20 Is er in 2019 biomassa in Nederland gebruikt voor de opwek van energie,
afkomstig buiten Europa? Kunt u dit nader specificeren?
 - 21 Hoe verhouden de budgettaire verantwoording over het klimaatbeleid (in mei) en
de verantwoording over het klimaatbeleid later in het jaar in de klimaatnota zich
in uw ogen tot elkaar?
 - 22 In een reactie op vragen van de rapporteurs van deze commissie geeft u aan
bereid te zijn om meer prestatiegegevens in het jaarverslag op te nemen, beschikt
u inmiddels over een kerntabel/dashboard met prestatiegegevens ten aanzien van
alle klimaat en energiemaatregelen (op artikel 4) zoals u dat ook bijhoudt voor
artikel 2 en 3? Zo ja, kunt u die met de Kamer delen? Zo nee, wanneer is zo'n
dashboard wel beschikbaar?
 - 23 Kunt u een handzaam (meerjarig) overzicht geven met kwantitatieve
prestatieindicatoren met betrekking tot de uitgaven die u heeft gedaan op artikel
5 (Groningen), zoals het aantal schade-uitkeringen, doorlooptijden en
tevredenheid?
 - 24 Hoe past het streven naar een duurzaam verdienvermogen, waarvan ook 11
huishoudens profiteren, binnen de almaar stijgende energierekening? Kan dit
worden toegelicht?
 - 25 Kan inzichtelijk worden gemaakt per innovatieregeling wat het bijdraagt aan het 13
verdienvermogen van Nederland? Naar welke indicatoren wordt gekeken voor
het inzichtelijk maken van het verdienvermogen van Nederland?
 - 26 Kunt u een overzicht geven van hoe de 4,9 miljard euro die door publiek private 13
samenwerking bijeen is gebracht wordt verdeeld onder de topsectoren,
toegesplitst per sleuteltechnologie?
 - 27 Welke trends ziet u vanuit de private sector die investeren in de 13
sleuteltechnologieën? Welke sleuteltechnologie ontvangt de meeste private
financiering? Welke sleuteltechnologie ontvangt de meeste publieke
financiering?

28	Is er al resultaat te zien van de impuls van 65 miljoen euro aan de inspanningen om de positie van startups en scale-ups internationaal te versterken? Zo ja, wat is dit resultaat? Zo nee, wanneer wordt er verwacht dat het resultaat te zien is?	14
29	Op welke plaats staat het Nederlandse startup en scale-up ecosysteem wereldwijd en in Europa? Welke stappen dienen er nog te worden gezet om in de top vijf te komen? Lopen we daarvoor volgens u op schema?	14
30	Kunt een overzicht maken van het instrumentarium dat direct en indirect ter beschikking staat om startups te ondersteunen?	14
31	Welke Europese instrumentaria zijn beschikbaar voor startups en scale-ups? Weten de startups en scale-ups deze te vinden? Zo niet, wat gaat u doen om hen hier meer van op de hoogte te stellen?	14
32	Hoe duidt u de verdere daling van de Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk (WBSO)? Bent u voornemens om dit instrument aantrekkelijker te maken voor startups en scale-ups? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?	14
33	Wat zijn internationale en Europese best practices op het gebied van innovatiefinanciering? Wat komt overeen bij deze best practices? Hoe verschilt Nederland hierin? Hebben deze best practices een minder generieke benadering? Hoe waardeert u de generieke benadering van Nederland ten aanzien van de innovatiefinanciering?	14
34	Hoe is de broeikasgas-voetafdruk opgebouwd zoals gebruikt in de Monitor Brede Welvaart?	16
35	Op welke belemmeringen voor innovatie doelt u?	34
36	Hoe verhoudt de prioriteit om tot een duurzaam Nederland te komen zich tot het feit dat de industrie voorlopig helemaal niets aan CO2-heffing hoeft te betalen? Hoe past dit in het streven voor een groene herstart?	38
37	Hoeveel ton CO2 zal er door het gebrek aan heffing voor de industrie meer worden uitgestoten? Hoeveel meer moet er in de komende jaren extra gereduceerd worden om dit op te vangen?	38
38	Op hoeveel was de ontvangsten uit deze CO2-heffing begroot voor de coronacrisis? Hoeveel is dit nu?	38
39	Hoeveel geld bespaart het kabinet met het voorgenomen uitstel tot het heffen van een CO2-belasting voor de industrie, door nu geen inkomsten uit deze heffing te ontvangen? Wat gebeurt er met deze middelen, hoe worden deze ingezet?	38
40	Kunnen de totale uitgaven aan research en development (R&D) in Nederland nader uitgesplitst worden, zoals in het aandeel publieke en private uitgaven?	38
41	Wat zou de totale R&D-uitgaven in Nederland als percentage van het bruto binnenlands product (bbp) in 2017 bedragen als toen dezelfde systematiek werd gehanteerd als nu?	38
42	Welke analyse voor wat betreft economische of innovatiekansen ligt ten grondslag aan de vier maatschappelijke missies?	39
43	Welke categorie private partijen zijn het vaakst in een publiek-private consortium betrokken dat PPS-toeslag ontvangt?	41
44	Hoeveel aanvragen zijn er voor de Thematische Technology Transferregeling ingediend en toegekend?	50
45	Hoe komen we tot een volledig CO2-neutrale elektriciteitsproductie in 2050, als we nu de doelen al niet halen? Op welke wijze wordt er praktisch vorm gegeven naar de stappen die nog gezet moeten worden tot 2030 en de stappen daarna? Kan dit kort, helder, en zo concreet mogelijk, worden weergegeven, zonder te verwijzen naar de al bekende Kamerstukken en het Klimaatakkoord?	55

46	Kan uiteen worden gezet uit welke banen de 15.000 banen bestaan? Hoeveel van deze banen zijn inmiddels gerealiseerd en in welke branche is dat? Welke loonkosten zijn hiermee gemoeid?	55
47	Hoeveel extra fte's worden het komende jaar in de duurzame sector gerealiseerd? Welke loonkosten gaan hiermee gepaard? Kan worden weergegeven in welke sector dan wel branche deze banen worden gerealiseerd? Kan dit ook worden weergegeven voor 2025?	55
48	Hoeveel kost het om de voorziene statistische overdracht te realiseren? Welk percentage hernieuwbare energie wordt hiermee op papier gekocht?	56
49	Wat betekent de aankoop van statistische overdracht voor het realiseren van de doelen in de toekomst, hoeveel extra hernieuwbare energie moet er worden geproduceerd om die wel te halen en hoeveel extra kosten gaan daarmee gemoeid?	56
50	Hoeveel CO2 wordt er daadwerkelijk uitgestoten bij biomassacentrales? En hoeveel stikstof? Hoe kan effectief klimaat- en milieubeleid worden vormgegeven zonder deze cijfers?	56
51	Hoeveel duurzame energiecoöperaties zijn er nu? Hoeveel mensen zijn hieraan verbonden? Hoeveel duurzame energie wordt er opgewekt, op welke wijze en welk aandeel is dat van het totaal?	57
52	Welke resultaten heeft de pilot in het kader van de kabinetsbrede operatie Inzicht in kwaliteit met betrekking tot de monitoring en evaluatie van het klimaatbeleid inmiddels opgeleverd?	59
53	Wat is de verwachting, mede gezien de huidige coronacrisis, met betrekking tot de uitrol van windenergie op zee? Zal deze uitrol op schema blijven en zal het ook in de komende jaren mogelijk blijven om dit zonder subsidie te realiseren?	60
54	In hoeverre past het terugbetalen van de industrie via emissions trading system (ETS)-compensatie binnen het doel van de ETS om de industrie juist door deze kosten tot verduurzaming te bewegen?	61
55	Wat is de huidige stand van zaken omtrent de eventuele voortzetting van de indirecte kostencompensatieregeling ETS? Wanneer verwacht u uitsluitel te kunnen geven over de voortzetting van deze regeling?	61
56	Kan een overzicht worden gegeven hoeveel Milieukwaliteit Elektriciteitsproductie (MEP)-subsidie er sinds oprichting van de MEP is besteed aan windenergie op land, windenergie op zee en zon-PV op land en zon-PV op dak? Kan dit per jaar uitgesplitst worden?	66
57	Kan een overzicht worden gegeven hoeveel Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie (SDE)-subsidie er sinds oprichting van de SDE is besteed aan windenergie op land, windenergie op zee en zon-PV op land en zon-PV op dak? Kan dit per jaar uitgesplitst worden?	66
58	Kan een overzicht worden gegeven hoeveel SDE+-subsidie er sinds oprichting van de SDE+ is besteed aan windenergie op land, windenergie op zee en zon-PV op land en zon-PV op dak? Kan dit per jaar uitgesplitst worden?	66